

jeg for fortalte mig, da jeg talte om at aabne alle Sluser; min Tanke var den, at jeg ikke frygtede, for nogen Oversvømmelse, naar man kun ikke strax aabnede disse Sluser, men ventede i nogle faa Aar.

Indenrigsministeren: Jeg ønskede endnu kun at advare Thinget imod at forlade det Udgangspunkt, hvorpaa Forhandlingerne have stillet hele Sagen. Den Betragtning, at naar man gjorde Fristen kortere, saa kunde man gjøre den endnu kortere, og den Betragtning, at, naar privat Paatale bortfaldt, saa var der ved Lovens hele Grundvæsen saaledes forandret, at hele Overgangstilstanden kunde falde bort, troer jeg ikke ganske holder Stik. Jeg beklager den Afstemning om Paatale, der imod mit Raad sandt Sted, men jeg troer, at der ligesuldt fra det Offentliges Side, hvor det behøves, vil finde fornøden Indskriden Sted; naar Klager finde Sted over Forsømmelser for de stedlige Dyrigheder, saa ville de blive tilholdte at gjøre deres Pligt. Jeg maa fremdeles mene, at i Overgangstilstanden, naar Laugene bibeholde deres udelukkende Rettigheder, maa de nødvendigviis ogsaa beholde deres Paataleret.

Forøvrigt er det jo, som oftere udtalt, naturligtviis en Skjønssag, hvor lang Udstrækning man vil give Overtagstiden, men jeg maa for mit Bedkommende gjentagende anbefale Udfæstets Overtagstid. Hvad Forslaget til § 95 angaaer, da troer jeg virkelig, at det fra mange Sider, navnlig fra deres Side, som have tænkt meest over disse Forhold, vil anerkendes, at det er et saa billigt Middel til i Overtagstiden at hjælpe noget til Sagens lempe- lige Ordning, at jeg haaber, at Thingets Fleertal i denne Henseende ikke vil være farrig. Der er indrømmet Landet saa Meget, at man nok kan gjøre denne Indrømmelse til Kjøbstæderne. Jeg har allerede erklæret, at jeg ikke vilde gjøre nogen Indsigelse mod Fleertallets Forslag om, at Amtsmændene skulde have Ret til at meddele ganske de samme Bevillinger som hidtil. Jeg glæntager, at jeg under saadanne Omstændigheder haaber, at Thinget ikke vil være farrig lige- overfor dette ene Punkt, hvori der gjøres en

liden Indrømmelse til de nuværende Rærigsdrivende i Kjøbstæderne for at lempe Sagen frem i Overtagstilstanden.

J. Jensen: Jeg skal gjerne underskrive den Indrømmelse, som den ærede Minister for nylig henstillede til os; men jeg frygter virkelig for, at man, naar denne Bestemmelse vedtages, vilde berede mange Chicaner for Landboerne, thi naar vi tænke os, hvem det er der tage fra Kjøbstæderne og nedsatte sig ude paa Landet, saa maa Svaret derpaa blive, at det vil være dem, som ikke have Noget at bestille i Kjøbstæderne. De, som ville have Noget at bestille paa Landet, vil man spørge: Har Du Bevilling eller har Du ikke Bevilling; de, som ingen Bevilling have, vil det naturligviis blive forbudt at arbejde, og de, som have Bevilling, vil det blive forbudt at holde en ringe Medhjælper, og det vil dog virkelig blive en utaal- selig Tilstand paa Landet. Vilde man sige, at det er ogsaa ulovligt, saa vil jeg svare, dersom vi skulde drive al denne Ulovlighed ud af Landet, saa vilde det virkelig see besynderligt ud paa mange Steder og ikke mindst besynderligt i Jylland. Jeg skulde derfor ønske, at Thinget vilde vedtage det Forslag, som er stillet af det ærede Mindretal i Udvalget.

J. Jørgensen: Jeg kan dog heller ikke unblade at henlede Forsamlingens Opmærksomhed paa, om den ogsaa troer, at de Fordele, man ved § 95 vil skaffe Kjøbstadhaandværkerne, kunne opveie de Chicaner og Fortrædeligheder, som derved meget let kunne opstaae. Naar nu f. Ex. ifølge fornævnte § 95 enkelte Kjøbstadhaandværkere nedsatte sig paa Landet, og muligt maaskee kun kunne have lidet Arbejde, medens derimod de Haandværkere, som før have boet paa Landet, og som Folk har faaet Tillid til, kunne have overflødig Arbejde og holde mange Folk for at faae det udført, (og da det nu vistnok som oftest er Tilfældet, at Mesteren vel for sin egen Person har Bevilling til selv at arbejde, men ikke til at holde Medhjælpere), saa kan jo en saadan Mester fra Kjøbstaden let fristes til at anklage den anden og søge at forbyde ham at holde Folk eller Svende til at hjælpe sig ved Arbejdet.